

Tarih: 24.09.2009
Sayı: 2009 / 543

T.C. EDİRNE VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Konu: 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı'na itirazlarımız.

Çevre ve Orman Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Trakya Kalkınma Birliği (TRAKAB) adına Tekirdağ Valiliği arasında imzalanan protokol çerçevesinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden BİMTAŞ bünyesindeki İstanbul Metropolitan Planlama Merkezi tarafından hazırlanarak Çevre ve Orman Bakanlığı'na sunulmuş olan, 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı (16 Pafta), Plan hükümleri (7 Pafta) ve Plan Açıklama Raporu (1 Adet) Çevre ve Orman Bakanlığı ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü tarafından 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2 (h) ve 10 (c) maddeleri ve 5491 / 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9 (b) maddesi uyarınca 24.08.2009 tarihinde onaylandığı ve 27.08.2009 tarihinden itibaren 30 (Otuz) gün süreyle İl Çevre ve Orman Müdürlüğü Hizmet Binasında (Lozan Caddesi Karaağaç Yolu Üzeri Merkez/ Edirne) askıya çıkarıldığı öğrenilmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı, Trakya Kalkınma Birliği (TRAKAB) ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) arasında imzalanan protokol doğrultusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden BİMTAŞ'a bağlı İstanbul Metropolitan Planlama Merkezi (IMP) tarafından hazırlanan itiraz konusu 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın plan müellifi konusunda belirsizlik olduğu anlaşılmaktadır. Planlar üzerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda görevli şehir plancılarının isim ve imzalarının bulunduğu belirlenmiştir. Bu durumda, itiraz konusu Çevre Düzeni Planı'nın plan müellifi İstanbul Büyükşehir Belediyesi olmaktadır. Oysa, ilgili mevzuatı uyarınca belediyelerin kendi hizmet ve yetki bölgelerinde planlama hizmetlerini yapıp, yaptırıp, onaylayabilecekleri açıktır. Bu durumda, Plan müellifi olarak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı bünyesinde yer alan planlama ekibinin kabul edilmesi söz konusu değildir.

Planda, Havza ve Su Yönetimi ile çevresel değerlerin sürdürülebilirliği üzerine strateji ve politikaların geliştirilmesine ihtiyaç bulunduğu gözlenmektedir. Sanayi tesislerinin desantralizasyonu ve Organize Sanayi Bölgeleri'ne yönlendirilmeleri ilkesi Ergene Havzası'nın korunması ve yönetimi açısından olumlu bir yaklaşım olsa da, teknik anlamda bir havza yönetimi ile bu hususun desteklenmesi gerekmektedir.

Plan Raporunun 2.10.31 maddesinde belirtilen çevresel kirleticiliği yüksek olan ve/veya çevresel tahribe neden olan sanayi türleri ve kullanımları listelenmiş ve bu tür kullanımların planlama alanında kesinlikle yer almayacağı ifade edilmiş olması olumlu bir yaklaşımdır. Ancak, başta D100 Karayolunun Çorlu-Edirne kesiminde gelişmiş

bulunan ve yasal olmayan sanayi tesisleri hakkında hangi önleyici hükümlerin uygulanacağı anlaşılamamaktadır.

Plan Açıklama Raporu 2.10.3. maddesinde, “Planlama bölgelerinde, bu plan ilke ve stratejilerine uygun her il bütününde 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapılacak ve ilgili mevzuatı uyarınca onaylanacaktır. 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapılmadan alt ölçekli planlar ve plan revizyonları yapılamaz, onaylanamaz, ve uygulamaya geçilemez.” genel hükmü getirilmektedir (Plan Raporu, Sayfa 54). Söz konusu hüküm, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları onaylanana kadar Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarında hiçbir ilave, revizyon ve/veya değişiklik yapılamayacağı sonucunu doğurmaktadır. Oysa, 3194 Sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre, herhangi bir alanda 1/5000 ölçekli imar planı yapılabilmesi için “varsa” çevre düzeni planına uygunluk şartı aranmaktadır. 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı’nın onaylanarak yürürlüğe girmesi sonucunda bu koşul yerine getirilmiş olmaktadır. Dolayısıyla da, ilgili mevzuatı uyarınca valilik ve belediyelerin yetkileri altında bulunan imar planlarının ve bu planlar üzerindeki revizyonların Çevre Düzeni Planı hükmü ile yasada tanımlanmayan bir koşula bağlanması uygun görülmemektedir. Bu sebeplerle, yukarıda aktarılan Plan hükmünün kaldırılması gerekmekte olup, 1/25.000 ölçekli il çevre düzeni planları onaylandıktan sonra alt ölçekli planların bu doğrultuda revize edilmesi yoluna gidilmesinde yarar görülmektedir. Kaldı ki, 1/25.000 ölçekli il çevre düzeni planlarının hazırlık sürelerinin ne kadar zaman alacağı da belirsiz olduğundan, valilik ve belediyelerin İmar Kanunundan aldıkları plan yetkilerinde belirsiz süreyle kısıtlamaya gidilmesi de sakıncalı bulunmaktadır.

Önceki yıllarda Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından onaylı 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planlarının itiraz konusu 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ile birlikte yürürlükten kaldırılıp kaldırılmadığı hususunun plan hükümlerinde yer almaması uygulamada telâfisi güç sorunlara yol açacaktır. Ayrıca, önceki yıllarda ilgili idaresi tarafından onaylanan mevzî imar planları ile ilgili itiraz konusu Çevre Düzeni Planı’nda özel hükümler bulunduğu halde diğer nazım ve uygulama imar planları hakkında plan hükümleri ile herhangi bir açıklık getirilmemiş olması da yine uygulamada karışıklığa neden olacaktır.

Yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde, yasal mevzuata, planlama ilke ve esaslarına aykırı düzenlemelere yer verdiği tespitiyle 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı’na diğer yasal haklarımız saklı kalmak koşulu ile gereği için itirazlarımızı sunar, sonucundan Odamıza bilgi verilmesini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Tayfun KAHRAMAN

Şube Sekreteri

DAĞITIM:

- 1- Tekirdağ Valiliği (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)
- 2- Edirne Valiliği (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)
- 3- Kırklareli Valiliği (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)